

International Conference on Translatology and Translations

**WYDZIAŁ
FILOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

T&T 5 International

Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Translatoryka i Translacje V”

Język – Przekład – Tożsamość

7 – 9.12.2018 Uniwersytet Łódzki, Łódź (Polska)

Piąta edycja konferencji naukowej „Translatoryka i Translacje V” skupiona będzie wokół problematyki związanej z tożsamością językową i kulturową autorów tekstów oryginału, ich tłumaczy oraz odbiorców, do których kierowany jest przekład. Zajmiemy się również, w ujęciu teoretycznym, jak i praktycznym, takimi zagadnieniami jak wielojęzyczność, wielokulturowość, ale także językiem nowych mediów, wykorzystaniem nowoczesnych technologii w przekładzie oraz alternatywnymi sposobami komunikowania się. Do udziału w konferencji zapraszamy tłumaczy literatury i tekstów specjalistycznych, badaczy przekładu języków regionalnych i języków mniejszości narodowych, tłumaczy pracujących w administracji publicznej i strukturach instytucji międzynarodowych, a także tłumaczy języków migowych, specjalistów od przekładu audiowizualnego i automatycznego.

Nasza konferencja odbywa się w szczególnym czasie i miejscu. Łódź, z uwagi na swoje historyczne i geograficzne położenie, nazywana jest „miastem czterech kultur”: polskiej, niemieckiej, rosyjskiej i żydowskiej. To tu mieszkali i tworzyli pianista Artur Rubinstejn, tłumacz literatury Karl Dedecius czy twórca języka esperanckiego Ludwik Zamenhof. To właśnie w Łodzi mieści się osławiona szkoła filmowa, której wychowankami i wykładowcami byli znani w Polsce i na świecie wybitni reżyserowie: Roman Polański, Andrzej Wajda, Jerzy Skolimowski, Krzysztof Kieślowski i Krzysztof Zanussi.

Na rok 2018 przypadają z kolei ważne rocznice: 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości i 595. rocznica nadania praw miejskich Łodzi, która jest też ważnym ośrodkiem akademickim. Uniwersytet Łódzki, w murach którego odbywa się konferencja, w 2020 roku obchodzić będzie 75. rocznicę założenia. Wśród laureatów tytułu doktora honoris causa naszej alma mater są między innymi: Umberto Eco, John Searle, Amos Oz, Jose Manuel Barroso, Margaret Thatcher czy Ronald Langacker.

Organizatorzy:

Zakład Italianistyki, Instytut Romanistyki, Uniwersytet Łódzki
Studenckie Koło Italianistów ItaliAMO
Studenckie Koło Translatoryczne GIROL'AMO

Miejsce konferencji:

Łódź, Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny, ul. Pomorska 171/173

Termin konferencji:

7 – 9 grudnia 2018

Główne obszary tematyczne:

1. Teoria i filozofia przekładu

Panel wprowadzający skupiać będzie językoznawców i filozofów języka prowadzących badania w obszarze przekładoznawstwa, zarówno w ujęciu stricte teoretycznym, jak i praktycznym. Modelowymi obszarami rozważań w tej części konferencji będą referaty poświęcone strategiom i technikom translatorskim, zjawisku ekwiwalencji, wierności i kongenialności przekładu, nieprzekładalności, lokalizacji. Przyjrzymy się bliżej dokonaniom takich ojców przekładoznawstwa jak Nida, Venuti, Derrida czy Pieńkos. Zastanowimy się, czy proponowane przez naukę rozwiązania teoretyczne (historyczne i współczesne) odpowiadają potrzebom tłumaczy-praktyków, zmagających się na co dzień z różnymi dylematami i trudnymi do rozwiązania problemami przekładowymi.

2. Przekład humanistyczny i artystyczny

W tym panelu poruszać będziemy kwestie związane z przekładem dzieł literatury, sztuk teatralnych, widowisk i innych dziedzin sztuki. Mile widziane będą referaty zarówno poświęcone przekładom tekstów dobrze znanych (klasyków literatury), wielokrotnie tłumaczonych, co pozwoli na przyjrzenie się ich reprodukcjom (względem języka oryginału) w ujęciu komparatystycznym, jak również przekładom tekstów autorów mniej znanych. W tym kontekście przyjrzymy się także dziełom twórców mieszkających w obszarach dwu- i wielojęzycznych lub zagranicą, szczególnie emigrantów i dysydentów piszących w języku innym niż ojczysty z powodów politycznych (Salman Rushdie, Vladimir Nabokov, Czesław Miłosz) lub z wyboru (Joseph Conrad, Franz Kafka). Zastanowimy się, czy wybór języka obcego do tworzenia ich dzieł miał wpływ na ekspresję i sposób postrzegania przez nich świata.

3. Przekład specjalistyczny i branżowy

Panel trzeci skupiać będzie teoretyków i praktyków specjalizujących się w przekładzie języków branżowych: prawnego i prawniczego, ekonomicznego, medycznego i technicznego. Mile widziane będą w szczególności referaty dotyczące badań nad tekstami specjalistycznymi powstałymi z założenia jako dokumenty wielojęzyczne (jak np. prawodawstwo UE, instrukcje obsługi urzędów i tutoriale oprogramowania światowych producentów, wielojęzyczna dokumentacja szpitalna), jak i nad przekładem dokumentów powstałych w językach narodowych i ich odnośnymi tłumaczeniami na inne języki z uwzględnieniem specyfiki realiów kulturowych krajów ich pochodzenia.

4. Przekład ustny konferencyjny i środowiskowy

Do wygłoszenia referatów w panelu czwartym zapraszamy zarówno teoretyków przekładu ustnego, jak i tłumaczy-praktyków świadczących na co dzień takie usługi (freelancerów i pracujących w strukturach instytucji międzynarodowych). Zastanowimy się nad tym, czy tłumaczenie ustne jest intuicyjną i wrodzoną czy też może wyuczoną i wypracowaną umiejętnością, czy współczesne przekładoznawstwo jest w stanie jeszcze bardziej udoskonalić ten proces oraz jaką rolę w warsztacie tłumacza ustnego odgrywa dwujęzyczność i/lub wielojęzyczność.

5. Przekład audiowizualny i komputerowy

Do udziału w tym panelu zapraszamy wszystkich tłumaczy i badaczy przekładu audiowizualnego (filmów, gier komputerowych, oprogramowania) i maszynowego (programy CAT, interfejsy do przekładu automatycznego gier i dialogów filmowych). Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, na ile proces automatyzacji jest ułatwieniem czy też może utrudnieniem w pracy tłumacza i z jakimi najnowszymi narzędziami przychodzą producenci tego rodzaju rozwiązań informatycznych.

6. Przekład języków regionalnych i mniejszości narodowych

W tym panelu rozważać będziemy złożoność i różnorodność używanych w Europie języków regionalnych i języków mniejszości etnicznych. Część z nich, z przyczyn historycznych, funkcjonuje w różnych państwach europejskich jako dialekty języków ogólnonarodowych (jak np. prowansalski, ladino, śląski), a niektóre z nich, za sprawą dążeń politycznych i inicjatyw obywatelskich, posiadają status języka mniejszości (np. kataloński, sardyński, kaszubski). W wielu krajach Europy nieoficjalnymi językami pomocniczymi (tj. bez statusu języka mniejszości) stają się języki migrantów (np. turecki w Niemczech, albański we Włoszech, ukraiński w Polsce). W dyskursie publicznym wielu makroregionów europejskich funkcjonują też języki, którym z różnych powodów coraz częściej grozi wyginięcie (języki łużyckie, język łemkowski, Jidysz).

7. Przekład języków sztucznych i martwych

Tytuł panelu ma na celu skłonić badaczy do dyskusji, albowiem otwartym pytaniem jest czy np. esperanto to faktycznie język martwy, skoro posługuje się nim na świecie blisko 1,5 miliona osób (i to nie tylko podczas kongresów esperantystycznych, ale też w życiu towarzyskim i rodzinnym), podczas gdy oficjalnym językiem Watykanu jest wciąż łacina, w której powstają wszystkie oficjalne dokumenty Kościoła Katolickiego. Możliwymi tematami do poruszenia w tej sesji są również wszelkie konstrukty z gatunku *interlingua*, tj. próby stworzenia systemów komunikacji w obrębie grup językowych mających na celu ich konsolidację (język międzysłowiański, Lingua Franca Nova), uproszczenia języków już istniejących celem otwarcia ich na szersze grupy użytkowników (Basic English, Latina sine flexione etc.) czy też stworzenia od podstaw nowych języków z zamiarem używania ich przez ludzi (Idiom neutral, Novial).

8. Przekład języków migowych i innych środków komunikowania się (PJM, SJM, SKOGN, pismo Braille'a, audiodeskrypcja)

Ostatni panel konferencji gromadzić będzie specjalistów przekładu szeroko pojętego obszaru „ułatwienia dostępności” (accessibility): języków migowych, pisma Braille'a, audiodeskrypcji. W tym kontekście zastanowimy się, czy języki migowe we wszystkich państwach Europy są takie same, czy osoby niesłyszące, głuche i Głuche tworzą tę samą społeczność i czy potrzebują znajomości języka ogólnonarodowego do codziennego porozumiewania się.

Czas trwania wystąpienia: 20 minut +10 minut na dyskusję

Języki konferencji: włoski, francuski, hiszpański, angielski

Oplata konferencyjna:

Normalna: 450,00 PLN / €100,00

Członkowie SIP, PT TEPIS, PSTK: 350,00 PLN, €75,00

Studenci/Doktoranci: 250,00 PLN / €55,00

Powyższa cena obejmuje: materiały konferencyjne, przerwy kawowe między sesjami, obiad w I i II dniu konferencji, wycieczkę z przewodnikiem po Muzeum Manufaktury w I dniu konferencji, udział w uroczystej kolacji w II dniu konferencji, publikację artykułu w tomie pokonferencyjnym (po zaakceptowaniu przez komitet redakcyjny).

Oplata konferencyjna nie zawiera kosztów podróży oraz zakwaterowania uczestników konferencji.

Zgłoszenia udziału w konferencji prosimy przysyłać na załączonym formularzu pod adres: fit@uni.lodz.pl

Termin nadsyłania zgłoszeń: 7 października 2018

Decyzja Komitetu Naukowego o przyjęciu zgłoszenia: 22 października 2018

Termin wniesienia opłaty konferencyjnej: 31 października 2018

Ogłoszenie programu konferencji: 5 listopada 2018

Komitet naukowy:

prof. Łukasz Bogucki, prof. Jadwiga Czerwińska, prof. Artur Gałkowski, prof. Anita Staroń, prof. Magdalena Szeplińska-Baran, dr Agnieszka Konowska, dr Krzysztof Majer, dr Agnieszka Woch

Komitet Organizacyjny:**Kierownictwo**

dr Łukasz Jan Berezowski, dr Joanna Ciesielka

Sekretarze

mgr Justyna Groblińska, mgr Katarzyna Kowalik, mgr Katarzyna Muszyńska

Współpraca

lic. Dominika Kobylska, lic. Katarzyna Pojedziniec, lic. Dominika Romanowska, Dominika Bogusławska, Marta Kołat, Paulina Piotrowska

Patroni:

Stowarzyszenie Italianistów Polskich

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

Polskie Stowarzyszenie Tłumaczy Konferencyjnych

Patronat medialny:

„Młodzi w Łodzi” – Urząd Miasta Łodzi

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

